

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«БЕКІТЕМІН»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.

« ____ » _____ 2013 ж.

**СТУДЕНТТЕРГЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

КҚТ 2201 «Кәсіби қазақ тілі» пәні

КҚТ 12 – «Кәсіби қазақ тілі» модулі

5В070400 - Есептеу техникасы және бағдарламалық қамтамасыз ету мамандығы

Ақпараттық технологиялар институты

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Оқыту бағдарламасын (syllabus) п.ғ.к., аға оқытушы Шабденова Құралай Жанжолқызы әзірлеген.

«Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының мәжілісінде талқыланды
« ____ » _____ 2013 ____ ж. № _____ хаттама
Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2013 ж.
(қолы)

Жол-көлік институтының оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдайды

« ____ » _____ 2013 ____ ж. № _____ хаттама
Төраға _____ « ____ » _____ 2013 ж.
(қолы)

Есептеу техникасы және бағдарламалық қамтамасыз ету кафедрасымен келісілді

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2013 ж.
(қолы)

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

П.Ғ.К., аға оқытушы Шабденова Құралай Жанжолқызы.

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы ҚарМТУ-дың I корпусында, Бейбітшілік бульвары 56, 329 аудиторияда орналасқан, байланыс телефоны 1123.

1.2 Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны		Сабақтардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
			Қосылған сағаттар саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағаттар саны			
	ECTS	кредит	Лекциялар	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар					
4	3	2	-	30	-	30	60	30	90	Емтихан

Пәннің сипаттамасы

Кәсіби қазақ тілі пәні мемлекеттік тілді үйренуде студенттердің тілдік материалдарды, атап айтқанда, қазақ тілінің фонетикасын, лексикасын, морфологиясын, синтаксисін меңгертумен қатар студенттерді ауызша сөйлеуге, ойларын жеткізуге, аударма жасауға деген дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

Пәннің мақсаты

Берілген пәнді зерделеудің мақсаты: студенттердің қазақ тілін үйренуге деген қызығушылығын дамыту; ақыл-ойын, танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту; кәсіби тілді меңгерту; ғылыми стилі түрінде мәтінді құрастыруға машықтандыру.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай: болашақ мамандарға кәсіби тіл үйрету.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттер міндетті:

- студенттердің зерделеген білімін өмірде, кәсіби мамандығында қолдана білуін қалыптастыру;

- қазақшадан орысшаға, орысшадан қазақшаға мәтіндерді аудару жұмысын жүргізуді үйрету болып табылады.

Берілген пәнді зерделеу нәтижесінде студенттер қазақ халқының тарихы, әдебиеті, әдет-ғұрпы, салт-дәстүрі, ғылымы, өнері, ақын – жазушылары жөнінде түсінігі болуы керек.

Бүкіл оқыту үрдісінде коммуникативтік бағыт бере отырып, кәсіби қазақ тілінен алған білімін іс жүзінде, әр түрлі ситуативтік жағдайларда сөйлесе білуі керек.

Кәсіби қазақ тілі сабағындағы лексикалық, морфологиялық және синтаксистік тақырыптардың негізінде жаттығу жұмыстарын, тапсырмаларын істей алу керек.

Кәсіби қазақ тілі грамматикасының ерекшеліктерін орыс тілі грамматикасымен салыстыра отырып, мәтіндерді түсініп, мәнерлеп оқу, тыңдай білу қабілеттерін жетілдіру, сөйлеу тілін меңгерту, сауатты жазуға үйрену, шығарма жазуға жаттықтырылу, шығармалардың мазмұның дұрыс айтып беру туралы практикалық дағдыларына иеленуі керек.

Айрықша деректемелер

Берілген пәндерді зерделеу үшін келесі бөлімдерді (фонетиканы, лексиканы, морфологияны, синтаксисті) меңгеру қажет.

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Кәсіби қазақ тілі	Қазақ тілінің грамматикасы. Тілдік стиль.

Тұрақты деректемелер

Кәсіби қазақ тілі пәнін зерделеу кезінде алынған білімдер іс жүргізу кезінде пайдаланылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің, (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ.				
	дәріс-тер	практи-калық	зертха-налық	СӨӘЖ	СӨЖ
1	2	3	4	5	6
1.Дербес компьютерлердің программалық жабдықтамалары. Грамматика.	-	2	-	2	2
2. Программалар мен олардың түрлері. Грамматика.	-	2	-	2	2
3. Программалық жабдықтама деңгейлері. Грамматика.	-	2	-	2	2
4.Программалық жабдықтамалардың жіктелуі. Грамматика.	-	2	-	2	2
5.Қолданбалы программалар. Грамматика.	-	2	-	2	2
6.Ақпараттық технология және техника. Ақпараттық технология түсінігі. Грамматика.	-	2	-	2	2
7.Аралық тест.	-	2	-	2	2
8. Ақпараттық жүйе. Грамматика.	-	2	-	2	2
9. Ақпараттық ресурстар және өнімдер. Грамматика.	-	2	-	2	2
10.Программалау технологиялары. Грамматика.	-	2	-	2	2

11.Программалау технологияларының даму кезеңдері. Грамматика.	-	2	-	2	2
12. Мәліметтерді өңдеу процесін алгоритмдеу. Грамматика.	-	2	-	2	2
13. Компьютерде есеп шығару кезеңдері. Грамматика.	-	2	-	2	2
14.Аралық тест.	-	2	-	2	2
15.Қорытынды сабақ.. Емтиханға дайындық.	-	30	-	30	30

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі.

4 семестр

1. Дербес компьютерлердің программалық жабдықтамалары. Грамматика.
2. Программалар мен олардың түрлері. Грамматика.
3. Программалық жабдықтама деңгейлері. Грамматика.
4. Программалық жабдықтамалардың жіктелуі. Грамматика.
5. Қолданбалы программалар. Грамматика.
6. Ақпараттық технология және техника. Ақпараттық технология түсінігі.

Грамматика.

7. Аралық тест.
8. Ақпараттық жүйе. Грамматика.
9. Ақпараттық ресурстар және өнімдер. Грамматика.
10. Программалау технологиялары. Грамматика.
11. Программалау технологияларының даму кезеңдері. Грамматика.
12. Мәліметтерді өңдеу процесін алгоритмдеу. Грамматика.
13. Компьютерде есеп шығару кезеңдері. Грамматика.
14. Аралық тест.
15. Қорытынды сабақ. Қайталау. Емтиханға дайындық.

Оқытушымен студенттің өздік жұмысының тақырыптық жоспары

СОӨЖ тақырыбының атауы	Сабақтың мақсаты	Сабақты өткізу түрі	Тапсырманың мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер
1	2	3	4	5
5-семестр				
1-тақырып.Дербес компьютерлердің программалық жабдықтамалары. Грамматика.	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.	Жаттығулар орындау, мәтінді аудару, сұрақтарға жауап беру.	№1,2- жаттығулар, мәтін.	[1], [5], [6], [7]
2-тақырып. Программалар мен олардың түрлері. Грамматика.	Кәсіби терминдерді меңгерту.	Тапсырмалар мен жаттығуларды орындау.	№1-4- жаттығулар, №1,2, 3 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
3-тақырып. Программалық	Тілдің синтаксистық	Жаттығуларды орындау.	№1-5 жаттығулар.	[1], [5], [6], [7]

жабдықтама деңгейлері. Грамматика.	ерекшеліктерін меңгерту.			
4-тақырып. Программалық жабдықтамалардың жіктелуі. Грамматика.	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау.	№1-5 жаттығулар, тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
5-тақырып. Қолданбалы программалар. Грамматика.	Кәсіби ұғымдарды түсіндіру.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау. Слайд көрсету.	№1-6 жаттығулар, №1-7 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
6-тақырып. Ақпараттық технология және техника. Ақпараттық технология түсінігі. Грамматика.	Кәсіби терминдерді меңгерту.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау, мәтіндерді аудару.	№1-6 жаттығулар, 1-5 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
7-тақырып. Аралық тест.	Сауаттылығын тексеру.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау.	№1-6 жаттығулар, 1-5 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
8-тақырып. Ақпараттық жүйе. Грамматика.	Кәсіби терминдерді меңгерту.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау, мәтіндерді аудару.	№1-4 жаттығулар, 1-2 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
9- тақырып. Ақпараттық ресурстар және өнімдер. Грамматика	Тілдің синтаксистық ерекшеліктерін меңгерту	«Астана» тақырыбына диктант жазу.	№1-4 жаттығулар, 1-2 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
10-тақырып. Программалау технологиялары. Грамматика.	Тілдің синтаксистық ерекшеліктерін меңгерту.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау, мәтіндерді аудару. Слайд көрсету.	№1-4 жаттығулар, 1 тапсырма.	[1], [5], [6], [7]
11-тақырып. Программалау технологияларының даму кезеңдері. Грамматика.	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау, мәтіндерді аудару.	№1-4 жаттығулар, 1-2 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
12-тақырып. Мәліметтерді өңдеу процесін алгоритмдеу. Грамматика.	Кәсіби терминдерді меңгерту.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау, мәтіндерді аудару.	№1-4 жаттығулар, 1-2 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
13-тақырып. Компьютерде есеп шығару кезеңдері.	Берілген тақырып бойынша	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау,	№1-5 жаттығулар, 1-2	[1], [5], [6], [7]

Грамматика.	білімді тереңдету.	мәтіндерді аудару.	тапсырмалар.	
14-тақырып. Аралық тест.	Сауаттылығын тексеру.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау. Слайд көрсету.	№ 1-3 жаттығулар, 1-3 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]
15-тақырып. Қорытынды сабақ. Емтиханға дайындық.	Өткен тақырыптарды қайталау.	Тапсырмаларды, жаттығуларды орындау.	№1-4 жаттығулар, 1-4 тапсырмалар.	[1], [5], [6], [7]

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы

1. «Инженер мамандар – еліміздің болашағы» эссе жазу.
2. «Мен университетімді мақтан тұтамын» эссе жазу.
3. «Дербес компьютерлердің программалық жабдықтамалары » тақырыбына реферат жазу.
4. «Программалар мен олардың түрлері» тақырыбына реферат жазу.
5. «Программалық жабдықтама деңгейлері» тақырыбына реферат жазу.
6. «Ақпараттық технология және техника» тақырыбына эссе жазу.
7. «Ақпараттық ресурстар және өнімдер» тақырыбына эссе жазу.
8. «Мамандығым мақтанышым» тақырыбына эссе жазу.
9. «Программалау технологиялары» тақырыбына реферат жазу.
- 10.«Программалау технологияларының даму кезеңдері» реферат жазу.
- 11.«Ақпараттық жүйе» тақырыбына реферат жазу.
- 12.«Бүгінгі мәдени жаңалықтар» тақырыбына реферат жазу.
- 13.«Кәсіби шеберлік» тақырыбына реферат жазу.
14. «Өз ісінің маманы» тақырыбына эссе жазу.

Әріптік баға бойынша бағалау	Сандық бағалау эквиваленттері	Меңгерілген білімдердің проценттік мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	

F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз
---	---	------	--------------------

«А» (өте жақсы) деген баға, магистрант семестр барысында пәннің барлық бағдарламалық сұрақтары бойынша өте жақсы білім көрсеткен, сонымен қатар, өздік жұмыс тақырыптары бойынша жиі аралық білімін тапсырған, оқылатын пән бойынша негізгі бағдарлама бойынша теориялық және қолданбалы сұрақтарды оқуда дербестік көрсете білген жағдайда қойылады.

«А-» (өте жақсы) деген баға негізгі заңдар мен процестерді, ұғымдарды, пәннің теориялық сұрақтарын жалпылауға қабілетін өте жақсы меңгеруін, аудиториялық және дербес жұмыс бойынша аралық тапсырмалардың жиі тапсырылуын болжайды.

«В+» (жақсы) деген баға, магистрант пәннің сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды көбінесе «өте жақсы» және кейбіреулерін «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В» (жақсы) деген баға, магистрант, пәннің нақты тақырыбының негізгі мазмұнын ашатын сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды уақытында «өте жақсы» және «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В-» (жақсы) деген баға магистрантқа, егер ол аудиториялық қалай болса, дәл солай МӨЖ тақырыптары бойынша пәннің теориялық және қолданбалы сұрақтарына жақсы бағытталады, бірақ семестрде аралық тапсырмаларды жиі тапсыратын және пән бойынша семестрлік тапсырмаларды қайта тапсыру мүмкіндігіне ие болған жағдайда қойылады.

«С+» (қанағаттанарлық) деген баға магистрантқа, егер ол аудиториялық сабақтардың және МӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «жақсы» және «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С» (қанағаттанарлық) деген баға магистрантқа, егер ол аудиториялық сабақтардың және МӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С-» (қанағаттанарлық) деген баға магистрантқа, егер ол аудиториялық сабақтардың және МӨЖ барлық түрлері бойынша жалпы мағлұматтандырылған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D+» (қанағаттанарлық) деген баға магистрантқа, егер ол аудиториялық

сабақтардың және МӨЖ барлық түрлері бойынша семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D-» (қанағаттанарлық) деген баға магистрантқа, егер ол семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және аудиториялық сабақтар мен МӨЖ бойынша білімі төмен, сондай-ақ, сабақтар босатқан жағдайда қойылады.

«F» (қанағаттанарлықсыз) деген баға магистрант, МӨЖ және сабақтардың түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де ие емес, сабақтарға жиі қатыспайтын және уақытында семестрлік тапсырмаларды тапсырмайтын жағдайда қойылады.

Аралық бақылау оқытудың 7-ші және 14-ші апталарында жүргізіледі және бақылаудың келесі түрлерінен шыға отырып, ұйымдастырылады:

Бақылау түрі	% -тік мәні	Оқытудың академиялық кезеңі, апта															Барлығы, %
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Сабаққа қатысушылық	0,4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		6,0
Бақылау жұмысы	3,0							+								+	6,0
Реферат	5															+	5,0
СӨЖ	1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		15
Барлығы (аттестация бойынша)								30								30	60
Емтихан																	40
Барлығы																	100

Саясат және рәсімдер

«Кәсіби қазақ тілі» пәнін зерделеу кезінде келесі ережелерді сақтауды сұраймын:

1. Сабаққа кешікпеу.
2. Сабақты орынды себепсіз босатпау, ауырған жағдайда – анықтаманы, басқа жағдайларда түсіндірме хатты ұсынуды сұраймын.
3. Оқу үрдісіне белсене қатысу.
4. Курстастармен және оқытушылармен шыдамды, ашық, қалтқысыз және тілектес болу.

5. Оқу үрдісіне тиісті барлық тапсырмаларды көрсетілген уақытында орындау.

1.13 Пәннің оқу-әдістемелік қамтамасыз етілгендігі

№ р/с	Автордың аты-жөні	Оқу-әдістемелік әдебиеттердің атауы	Баспасы, шыққан жылы	Даналар саны	
				кітап-ханада	кафедрада
1	2	3	4	5	6
Негізгі әдебиет					
1.	Берібаев Б.	«Программалау технологиялары». Оқулық.	Алматы: 2011	10	-
2.	Избачков Ю., Петров В.	Информационные системы: Учебник для вузов. 2-е изд.	СПб.: 2005. – 656 с.:ил.	2	-
3.	Баидин К.В., Уткин В.Б.	Информационные системы в экономике. Учебник	М.: Издательство - «Даитов И.К», 2007.	2	-
4.	Трофимова В.В.	Информационные системы и технологии в экономике и управлении. Учебное пособие.	М: Высшее образование, 2007.	2	-
5.	Шабденова Қ.Ж., Күлейменова Л.М	«Ақпараттық жүйе» мамандығында оқитын студенттерге арналған оқу құралы).	Қарағанды: 2012.	50	
6.	Ермеков Н.Т.	Информационные технологии. Учебник	Астана.: Фолиант, 2006.	2	-
Қосымша әдебиет					
1.	Ясенов В.Н.	Информационные системы и технологии в экономике. Учебное пособие для вузов.	М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2008.	1	-
2.	Корнеев И.К.	Информационные технологии. Учебник для вузов.	М.: Проспект, 2007.	1	-
3.	Захарова И.Г.	Информационные технологии в образовании.	М.: Изд. центр «Академия», 2008.	2	-
4.	Назаров С.В.	Компьютерные технологии обработки информации.	М.: Финансы и статистика, 1995.	1	-
5.	Дик В.В.	Информационные системы в экономике.	М.: Финансы и статистика, 1996.	1	-

Өзін өзі бақылауға арналған сұрақтар

1. Қазақ тіліне тән қандай дауысты дыбыстар бар?
2. Фонетика нені зерттейді?
3. Буынның неше түрі бар?
4. Үндестік заңы деген не?
5. Кейінді ықпал мен ілгерінді ықпал туралы не білесіз?
6. Лексика нені зерттейді?
7. Омоним, синоним, антоним туралы айтыңыз.
8. Морфология нені зерттейді?
9. Сөздік құрамға нелер жатады?
10. Зат есім деген не?
11. Туынды зат есім қалай жасалады?
12. Зат есімнің қандай жалғаулары бар?
13. Сын есім нені білдіреді?
14. Сын есім мағынасына қарай неше түрге бөлінеді?
15. Дара , күрделі сын есімдер қалай жасалады?
16. Сан есім деп қандай сөз табын айтамыз?
17. Сан есім тұлғасына қарай неше түрге бөлінеді?
18. Болжалдық, жинақтау, бөлшектік сан есімдер қалай жасалады?
19. Реттік, есептік, топтау сан есімдері туралы айтыңыз.
20. Есімдік деп қандай сөз табын айтамыз?
21. Есімдік мағынасына қарай неше түрге бөлінеді?
22. Сілтеу есімдіктері тәуелдене ме? Мысал келтіріңіз.
23. «Өз, өзім, өздерің» қандай есімдіктер?
24. Үстеулер тұлғасына қандай түрге бөлінеді?
25. Үстеу қандай сұрақтарға жауап береді?
26. Туынды үстеулер қалай жасалады?
27. Іс-әрекет, қимылдың атауын қай сөз табы білдіреді?
28. Болымды, болымсыз етістіктер қалай жасалады?
29. Салт етістік пен сабақты етістік деген не?
30. Тұйық етістік деген не ?
31. Неше етіс бар? Әр түріне мысалдар келтіріңіз.
32. Етістіктің неше шақтары бар? Атаңыз.
33. Етістіктің райлары туралы әңгімелеңіз.
34. Есімше туралы айтыңыз.
35. Көсемшенің жасалу жолдары.
36. Көмекші сөздерге нелер жатады?
37. Шылаулардың қандай түрлері бар?
38. Септеуліктердің түрлерін атаңыз.
39. Демеуліктер қалай жасалады?
40. Модаль сөздерді атаңыз.
41. Одағай деген не, түрлерін айтыңыз.
42. Синтаксис нені қарастырады?
43. Сөйлем айтылу мақсатына қарай нешеге бөлінеді? Мысал келтіріңіз.

44. Жай сөйлемнің түрлері.
45. Сөйлем мүшелері қандай түрлерге бөлінеді?
46. Құрмалас сөйлем деген не? Қандай түрлері бар?
47. Салалас құрмалас сөйлем туралы не білесіз?
48. Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлерін айтып беріңіз.
49. Салалас құрмалас пен сабақтас құрмаластың айырмашылығы.
50. Төл сөз бен төлеу сөз қалай жасалады?

ж. берілді. № мемл. Лиц. Басуға қол қойылды . Пішіні 60x90/16
Есептік баспа табағы 0,8. Тарамы 5 Тапсырыс Баспа келісімді

Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің баспасы
100027, Қарағанды қ., Бейбітшілік б., 56.

